

Tomáš mezi člověkem a zvířetem

„Je jen jedna radost: radost z tvoření. Všecky ostatní jsou jen stíny, které se vznášejí nad zemí, vzdáleny skutečného života. Všecka radost je radost tvůrčí, radost lásky, génia, činu. -Tvořit znamená zabíjet smrt...“ Tak takhle nějak zachytil při svém pařížském pobytu u Augusta Rodina velikán naší rané sochařské moderny Josef Mařatka výrok Romaina Rollanda o radosti z tvorby. A mně dnes nezbylo nic jiného, než tento citát použít: Tomáš Křivý tvoří s radostí, v radosti, s plným zaujetím, tvoří v poloze vážné, ale hlavně v poloze odlehčené, vtipné, plné sarkasmu. Vždyť o co jde jiného než si tu tvorbu užít, v těch chvílích s umělcem mluví jen palice a dláto. A s nezbytným řemeslem je lepší býti dobrým kamarádem: u takového poctivého přístupu k tvorbě se chyba hned projeví a neodpouští: dílo zůstává němým, pochybným. A my, diváci, jsme na pochybách. Avšak zde, tato prasátka, jsou z jiného chovu: radostně jen vykviknout na pozdrav, s úsměvem a lehkostí si ve chlívku poskočit. Ale ouvej: hospodář

nepřichází v dobrém, leč s nabitou bambitkou: pokračování příběhu nám umělec interpretuje na reliéfech až klasické krásy. Pašíkova poslední pouť na Kalvárii? Parafráze křížové cesty? Ať je to tak, či onak, Křivý se nám tu prezentuje jako vyžralý pokračovatel české grotesky. Koho by to napadlo u tak vážného mladého pána. Ale je to tak. Asi se potkal s Josefem Ladou. A tím, že se od mládí aktivně a rád účastnil Omachelova konce, se nijak netají.

Ale s tím Křivým je to i jinak: osobní potěchu mi dnešní vystavující z Krnova přivezl v podobě několika stylizovaných figur archetypálního vyznění. Jde o osobitě přetavené ozvuky předhistorických kultur či o dokumentaci surreálných či snových vizí stále ještě mladého autora? Tak tato část tvorby má na dnešní výstavě asi reprezentovat tu vážnější polohu. Leč, přiznejme si, víme, co to je tvorba vážná? Možná tušíme. Ale to víme, co se nám líbí. A také víme, že se nám líbí to, čemu rozumíme a kde nepotřebujeme stohy výkladů. Já mám rád takové umění, které mluví samo za sebe. A takové tu dnes

máme. Ať veselé či seriózní, vždy však dobře provedené. Aby taky ne, vždyť pan Křivý opravdu dlouho sochařinu studoval: 4 roky u akad. sochaře Radima Hankeho na vyšší odborné škole umění ve Zlíně, a pak ještě celých 6 let na Akademii výtvarných umění v Praze ve škole figurativního sochařství u profesora akad. sochaře Jana Hendrycha. Figurální náměty jsou mu nejbližší a je schopen je realizovat v opravdu široké škále sochařských technik: v kameni, dřevu, betonu, epoxidových pryskyřicích, cínu, olovu, či dokonce i v akrystu se pohybuje jako doma. Ale nesmím zapomenout na jeho rozměrné realizace ve veřejném prostoru: rozverný rozměrný strom „Kopýtkovník“ je k všem k vidění před Chvalskou tvrzí například. Také v Turecku si postavil rozměrný pomník rohatce.

Moc však již bylo chvály. Teď přijde kritika. Flexu, čili rozbrusku, Štursa neznal, Gutfreund neznal, Stefan neznal, Sucharda neznal, Pokorný Karel neznal, Makovský a ani mnozí další, co jméno to výrazná osobnost českého umění, prostě flexu

neznali, tak jestli chceš kráčet v jejich šlépějích,
příště jí zapomeň doma!

Tomáš Pergler